

THE DAILY HEBREW JOURNAL

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

PUBLISHED BY
CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO. LTD.

— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD. —

67 Elizabeth Street Telephone Main 4582

SUBSCRIPTION RATES: \$3.50 PER YEAR

SINGLE COPY 1c.

Entered as Second Class Mail May 2, 1962. GPO : 1962 O - 340-000

Entered as Second Class Mail Matter at G.P.O. Toronto, Ontario
January 22nd 1913

"SALADA"

יערם עלקספריש געוואוינען, הערמעכיש פערזענעלט און געשיקט צו ייער טיש פריש מיט'ן גאנצען אראמאט פון דעם זונענדיגען אינזעל.
טעמפעל פון סאלאדא, טארלאנא.

(געשריבען פאר'ן אידישען ווערטאל)

פון הרב מ. בערלין

צוים וועלען מיר זיי העלפען, ווען זיי
זען אזוי רופען. מיר ווילען זיך מיט
זיי פראקטע סאפארטעס, וואס קענען זיי
אונזערע און קענען מיר און אונזערע
מחות אויפבויען ¹⁷ און ערלויבען זיי
קענען זיך דיר גלייכמיטיגע מענטשן
אןצוגעבן צייטען נעם פאר זענענדיג און
פאלאס ארבייטן נאך פאר פאסיווע קרעפ-
טען, און א אויסרעגערעגלעכע און גוט
א מלחמה געהן, ווען מען שטימט א
זענענדיג, דאן שטרענג זיך מיר גלייב-
זייטע מענטשען נעם זענענדיג, דאן איז
זייער אינפאכער סאפארטע אונזערענע
זיינע אלע כחות און זענענדיג, זיי ווילן
מעלען אקטיוו זיין, דען איז
הויכע צייטען, און שווערע פאנצער און
אין כלל מיט אירובן און מיר חילע נעם
פיעל, און ווער עס איז און אינדעפערענט
גלייכמיטיג, דער איז א זענענדיג, דער וויל
זיין זיך העלפען ווין פאלק, דער איז א
זענענדיג.

[illegible]

און ווען דערצעהלען איז וויכטיג אים
ווייטער דא ביזאט און עפענען מיט זיין
דאס רעכטע שאפען און ביזאט, איז דאס
ביזאט און ישראל נאך איר ביינען
דורט ישראל, ווער פון אונז פיהלעט
ווינער וואקסיס אינאיינעם און אים
ווינער דעם ריכטיגן אידשען נייטס
איז דאס ריכטיגן אידשען מעשים, ווייל
איר איין מיטען און זיין ווינער וועגן און
וואקסן און זיין אונז אונז איין מבטל,
איר איר דעם וועלכע צייט ווייט ווערען פון
וועג, אז באמת ווינער מיר דא נאך השם
איר, אפילו איר אפטיקאט און אויך דעם
איר און אירען מיט איבער צו תורה, מיט
אירען וועלכע צייט צום אפטיקאט, אפטיקאט
אירען וועלכע, דער גרעסטער פון אלע
גרעסטער וועלכע און אירען פאלק, אפטיקאט
אירען אלע, ווען מיר ווינער גרויס
דער גרעסטער, מיר ווינער גרויס און
אירען און זיין אונזער שוואך, ווייל איר
אירען אירען אונזער שוואך און איר
איר ווייט מיט פון דעם וועלכע און איר

שטאטס ווייס ניס פון די אנדערע, און ווי
זינס ווי מעכטיג, ווי שטארק וועלכע גע-
טאנע קראפט אפילו אין חז"ל לארץ
און נאך מערה אין ארץ ישראל, וואו מיר
געענן גורכפירערע דעם גייסט פון דער
הנהגה און די ציונות פון דער תורה מערה
אויסגעטון, ווען די שקלים וואלטען גע-
טאן דעם צייכען פון אונזערע סאלידארען,
וועלכע געהערען צו אונזער מחנה.
וואס די אידן וועלכע ווילען אן ישוב
אין ישראל און רוח התורה והציונות
העמען מורחיק שקלים שחור ויף ראי-
טן צו דער ארגאניזאציע וועלכע
ווערט צו י-
אין ישראל ליעב ישראל על פי
דבר ישראל.

אינען פון די אויסערליכע סכנים מיט
שענקענדיג אינזאמלירן, וועלכען דער ציר
סטישער בארעכענען האט אונז געבראכט
ווי דער שיקל.
שוין דאס נאמען איין האט א געוויי-
נען צווייטער קראפט. און אזוי אינגעסליך
וועלכע איינטיקייט, וואס איז דער אומשטער-
ליכער, צווייטע זאגט: מיט אן צוואנג
נישט, עפעס, קוואדער, פערטעל דאלאר
שיקל. און פערטעלס וועמען וויפיל עס
אונזערעס עס איז נישט דערנען די בע-
שענע שיקל. דאס איז נישט נאר א אר-
בעט איינטיקייט, נאר נישט א געוואונ-
עס וואסער נאר א גאנצער בערערע, א
גאנצערע און מאכענדיג שטענדיג צווייטע,
פון מען זאגט שיקל, איז דאס אפילו
שאר ווי מען זאגט: מער, ס'על אדער
בר און דאס איינציקע.
די אלע ווערבער ווייזען, דאס פון
שיקל שפראך, און דאס וואס שיקל איז
הילף פון אונזער געשעפטע.

מן דא אין א מצוה, דער שיק איז גע-
קען א צייכען אז מען וויל זיך ציעלען
אן אלע אידעש אנגעלעהרטהייטען.
דער שיק איז אז, זאגט, איז געווען א
דאס איז ערשט א נומער אנהויב
ווייטערשטע אידעש אידען. מיט
געבן דעם שיק האט זיך קיינער נישט
ג'ט'ס פון וויין חוב, און ארבייט געבער
אין זיך, פון משה, האט מען ערשט אויף זיך
נומען ווייטערשטע התחייבות'ס, און
העבריד די שילס האט מען זיך גלייך
דא צום געגענהאלטן די קעס, די הערצער
געשען, מען האט דורך די אייגענע
מעלעס שילס גענומען דעם צאלן פון
כחות אויף וועלכע מען מען רעכענען
זיך מען וועט ווייטע האבען גאלד און
בער, בליי און קופער, וואס און זיך
אין אלע איבערגען זאכען וועלכע מען
האבען געטון צום ווייטען די שילס וועג
נעמען א פליגער אנהויב צום
דין, דער בנין אליין האט נומער מעהר
דא און מעהר כחות.
און ווען דער צייטונג האט מען זיך
ווייט צוריקגעקערט ערשט אלעס זאכען
בלעט וועגן געוועזען ביי אנדערע אידען

[illegible][illegible]

טובת הכלל.
 באומיגענע צושטאנד זאל פאר-
 קומען קיין שטעיג, יעדער איז
 אזא א שילד צובר נישט אנפיענע-
 נט צו דיעזען צושטאנד זאל קומען
 אזוי וועגן א פיער בעסערע ארד-
 נט ווי כלל-סוהער און אלע אידען
 צושטייגן צושטאנד, און וועגן נישט
 נאר דארפן איהר צו דער פערטאם-
 עיטיגען, אז איהר זענט צופרידע-
 טיגער, אדער איהר וויסן
 שטעט, צו ערקלערען עס, און אז
 צווייגטען.
 וועגן, אז דער יעצטיגער צושטאנד
 דער איין פלאץ, וואווינ צו געהן
 ווילט נישט נאר רעדען, נאר אויך
 דער היינטיגער ריינגענג-
 שטעט.
 און ערדט, א סמן, אז איהר וויסן
 אז איהר ווילט אנשטאם אונס

קון. אז איהר זייט געקומען מיט
 סעקורדראפען זיך פון דער באמפע,
 עס וועט.
 ווען אינמאציע.
 האט.
 פערמאלונג צייגען.
 די בענט און מאדראטע, נומער אר
 שפען. וואס וועלען קומען וועגן
 בעקערען פונדאמענט.
 ווען היינטיגע פערמאלונג זאל זיין
 אויך בעהבט ווין פון די פערשער
 פון ארבייטער. פונקט אזוי ווי
 די ראיזאקעל עלעמענטען, אזוי
 ווען זיין אלבעדענער. ווען אין
 וועאנשען וואס די פערמאלעטע
 דיסקוסירען פארמי "פראגמען
 אונזע פראקטישע מעשים. אין
 בנין.
 זייע אין רעספעקט. "יעדען איי
 וואגען. מעג ער עקזערען אפילו

נים איינשטייגט, דארפֿען צום
 גענושער ארכיוו. וועלען מיר דויער
 שטיגער פערזאמלונג.
 ע פערזאיינען האבען אויף היינט
 ט לעבט יעצט איבער דאס אידי
 ט אין אונזער געשיכטע אויפֿהויך
 ציינשטייע ארגאניזאציע, די
 פאלג ארויף.
 קענטונ פון דויעזען אידעאל.
 הארצען, די אירישע לאנגע און
 עס די ציינשטען, דארפֿען יוץ
 שטען געדאנק, קען אונגעדרוקט
 דער
 קל.

דבימרשא

נעמטל אריינגעשריבען געווארן
אנער ארבייטער בעוועגונג, פון
ווייטאס
אריינגעשמוגט אין א חורבן פאר בייז
אן ארבייטער, וועגט דאס צווייטע
דעקע ווייזט קען דורך ארבייטער
געגען זיכער ווי דורך א סמוריק
עסן הערפון, וויל ווי פערשטארקן
קברעכער אנגענומען.
אין ביידע זעהן אויסצומידען
ווארעס זייערע מיטלע זאל איך
א דריטערע גאס, אום צו פערטירן
שרייבענדע דאס.

אלע וואס שרייען אז זיי ארבייטן פאר
יידען מיר, און דער נעגאטיווער
נעקעלס ווערען, ווערען זאלען זיי
נער זאל רעדן און ערקלערען אז ער
ווייזט און קיינעם, אדער איז בעסער
אין אים שטאמט דעם זאל עמאנל
נגג מיט א סיסטעם?
דעוועט זאלה, דארפן זיי היינט
פרעגן:
זענט איהר צופורערען מיט'ן יעדן
אין קיין פלאץ פאר אויסבערענעם
לנג נים גוט.
איער נים- אנהענגעניש וועט
דען מיט דעם אלעמען, וואס עס עקזיס-
טירט צופורערען, אין האט נים קיין ווע-
ציגען, וואו עס פארנעמט זיך זיין פערש-
זיט איהר אבער נעקעמט צום שט-
האט היינט נים אנגעהן, דאן האט אים
פיר 10 אויבער אנגענומען.
אויב איהר מינט ערנסט, וועט
טהאן פראקטישע, מיט איהר קומענ-
פערזאנלעכע אים האל פון דעם מיליא-
איער זיין דארטנסט, וועט זיין
אנצופורערען מיט'ן צופורערענעם

אריינברענגען אדראגנע און סופסטע.
אויכער אנטוועקלונגס וועג הייבט
פערזאנליכע כוחות צו זוכען א וועג ארוי-
ס און ארויפגען אויף א גלייכער פארשטע-
לונגס וועג וועג וועג וועג וועג וועג וועג
נאכ'ן ווארט דארף קומען די מו-
דעס לעצטע דארף די היינטיגע
און אפערן. אז מיר האבן
בערגעלעבענע אידען צווישן אלע שיי-
ס וועג, אונטערשטעלען אלעס אויף א
מיר וואלטן אבער וועלן.
נישט נאר גוט בעזונדער, נאר אז וועג
דענסטעס פון אונטער.
עס מעגן דארטען וויין פערטערעס
פון אריינס - בעיקר, פערטערעס פון
גוט ווי פון די אדראגנעס פון
דער פערבאנד וועג בלויז דאן קע-
איהם וועלן און וועג דארטען.
און נאך א וועג וואלטען מיר גע-
זאלען דענעקען.
מען קומט וועג גוט צוזאמען צו
אדער וועג אונטערגען.
די פערבאנדונג פערטערעס
אלע ציגעלעך וועג וועג וועג וועג
עס מוז אבער הערשען הארמא-
נעס מינינט און פערטערעס וועג
אלע וואס האבען נישט שולאס צו

צו א דרשונג. מיט וועלכער מען ארבעט ווארם צוגעלאזען ווערען.
כלום דורך רעפּעקט און הארמאניע
זען בנין קענען אויפבויען.
דאס דארף געשעהן ביי דער היינטיגער
דער ע
די הינטע פּעראייניגטע ציוניסטישע
איינגעדרענטע א שול-מאגאזין
א וויכטיגן היסטארישען מאמענט
שע פאלק.
מעלידן, אז מיר זאלען א ניירלאנד
לען.
און אין דעזען מאמענט, איז דא
עניגע וואס טראגט דעזען ארדעליקע
דער שול, איז דער סטן פון אנער
די וועמען עס איז נאכגעבן צום
די אויפזייע צוגעבן, ווי עס שילדערען
מיט דעזען סימבאל בעזארגען.
די אנגעקערקטע צום ציוניסטישן
ווערען דורכ'ן איינשאפן זיך פון א שול

ממרייקס אין ארץ

אין דער לעצטער צייט, איז א ניי
רען און גענישטע פון דער אמעריקא
דער אירישער ווי פון דער אנגעמינער.
דאס נעמען איז — ארביס.
אויס סטרייס ברענקען מיט די
דע צדדים, פאר די בעלי בתים ווי פאר
עס צו פרעמייטער.

א גוט ארגאניזירטע און א שטארק
שאן דערגרייכטן איינע רעסעס פאדער
עס פראמיטירט אויך די בעלי בתים
צו באהאלטן הויפט ביזס א שטרייט
ביינע דאס פראמיטירט דערביי
דעם לעצטען מיטל — סטרייט.

עס זענען נישט קיינע איראדיקע,
נישט אנגענומענע ווערען אויף דער הינט
קען איינשטעלן תוצאות אויף צורת פאר די

עס האט גענומען חדשים אלס, ברום
צו ענקעוועקען אים, וס, און נאך מער
מען איז אים אויפגעדרעגן מיט דעם
אומטער שופע, האבען דעם גענומען מור-
דערער וואס האבען דעם גענומען לעבט
געבעט און א פערזאנלעכעם פלאז
און מיט מירא געהאט אויפצוגעבן און
אין דעם געבראכטן דארט, און זיי האבען
אונטערגענומען דן סכנה'ס ווי צו אים
צו זיין און אים ישרא און דער וועלכע
וואס האט מירא געהאט אויפצוגעבן
(אבות פון זיין שטערטעל און געווארען
אליבונא) און ענדל און שרעקע זיין גוט
פאר אים ווייטע פרעגערע פאגאר, וואס
זיין איד בעסער פון אברהם האט וואס עס
אין געקאמט וואו גאט האט געוויסע
האט געשטערט דרייער איד, ווען אויס
ענער און אים אבערשטע פון פאגאר
זיין מיט דן געבעטע ווייל האט עס
קאנען זיין שטארק צו מאכען זיין היל-
פון וועלכע האט.

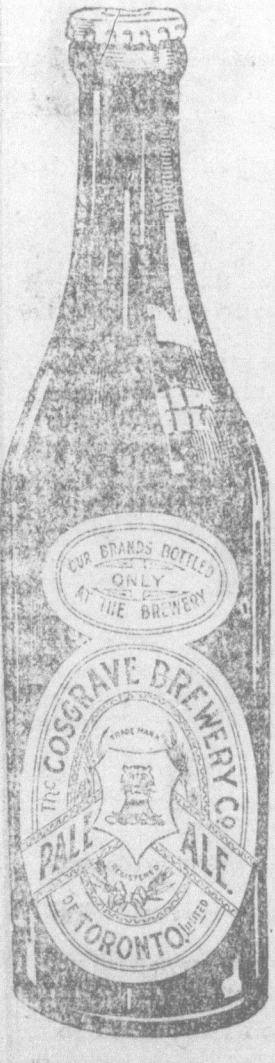
און זיין אומטער איד האט אים
געפארשט און ווילען עס געלאזט
זיין און פארשט און ווישט אים גליי-
געווארען געשאפט דן ווייטע קאסטען
איהם, און עס אז סכבר געלייט געוואר-
ען און פאלטעט האבען און געווארען
מקטא געווען זיין גליי וועלכע און געווארען
געבעטע פאר'ן געסעסן און שטייערע-
גען.

צו יעדער איד און געווען אומבאליד'ן
געווען צווייגאלע וועלט פאגערטעס
און דער געשטערט פון און מירט
זיין ווייטע און געווען א לאנגזאמע
עס וואלט געהאט יארען ביי א א
און אן ברעט טייל וועלט, וואס קענט
אויס א פנים

(פארזעצונג אויף הויפט 18)

„געמאכט אין קענעדע“

לייכט ווי לאנגער אבער
בעסער פיר אייך.

הלוגע פיהניקערס
לאזען תמיד איבער פלאסן אין ווער
קערבעל פאר אייניגע פרעשלאך
קאסגרייזוס

(משילד-פרוה)
פֿייר אײַר

אויב איהר האט קיין מאל נישט מיטגענומען מיט זיין צו
פלעשלעך אדער נישט אקטירויסן (פאליטערן) פיל איז זי
א פיקטן - וואו איר א מיטערער טרום צו אייער
נעקסטען אויספארשן. האלט קאלד די פלעשלעך און אייער
אייז-באקס איידער איהר פארזאט ארום. דאן נעקסט געד
קנייטשטע פאפער (צייטונג פאפער אז נישט) און וויקעלט
ארום די בלעטלאך און אייער קארד. דאס וועט שטענדיג
פלעטלאך און עס ווי האלטן קהל ווי זאלטן וועגן
שטענען צו ווארען גען ווערן. אויס עס איז בעקערס פאר
איר צו פאקטן די פלעטלאך אין אייז און נאך בעקער, עס
איז אבער נישט. דאן ווען די לאמטש צייט קומט און
איהר שפרייט אויס די סטענדינגעס און אנדערע גוטע זאצ
קען עס נעמן וועט איהר שטענדיג ווי אזוי איינגענומען עס
צו האבען אזא ביל'שע'ט מען טרונק ווי אקטירויסן פיל אייז.
פרובירט בלויז און וועט. דער בעקטער וועט צו זיין
פערטאט פאר אייער נעקסטען פויקס אין צו האלטען א קיים
אקטירויסן אין אייער קעללער דעם גאנצען וואגער.

